

kratiske Opfattelse. Saa stivnes senere fra en vis Side set den nationale Idé i Konservatisme, idet den demokratiske Bevægelse udvikler sig. Men for mig har der altid været den nøjeste Sammenhæng mellem Nationalitet og Demokrati, lige saa nøje som den er for mig imellem Demokrati og Socialdemokrati, saa det er mig ganske uforstaaeligt, at der er Mennesker, Medborgere, der hævde det nationale, Nationens Idé, og som kunne nægte Dele af denne Nation de samme politiske Rettigheder, som de selv have. Det har altid været mig fuldkommen uforstaaeligt. Skal den nationale Samling, nationale Løftelse, det nationale Arbejde til, ser jeg ikke, der er nogen Mulighed derfor, uden at vi stille hele Nationen paa samme borgerlige Friheds og Ligheds Grund.

Jeg skal da sige nogle Ord til det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen). Det syntes at fremgaa af den Tale, det ærede Medlem holdt henimod Slutningen af Eftermiddagsmødet, at det ærede Medlem var fremkaldt ved de Udtalelser, som fremkom fra den ærede Ordfører angaaende de kongevalgte. Jeg fik den Opfattelse, at det ærede Medlem ikke fandt denne Udtalelse af den ærede Ordfører politisk klog, og at han derfor skulde til at dække over den, indvikle den, forsyne den med Omsvøb og stille sig paa et andet Standpunkt. (Af-brydelse af *Anders Nielsen*.) Det ærede Medlem ser meget forbavset ud, men det ærede Medlem maa jo godt kunne huske, at da der fra Konseilspræsidenten fremkom en lignende klar Udtalelse, nemlig den, at Konseilspræsidenten holdt paa de kongevalgtes Opløselighed, gav det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) Anledning til at udtrykke sig, ja, jeg husker ikke aldeles Ordene, men det var omtrent disse, som Axel Oxenstjerna brugte overfor sin Søn: at der kan man se, med hvor ringe Forstand Verden regeres. Altsaa, dette skulde her betyde: Der kan man se, hvor dum en Konseilspræsident kan være. Han sagde noget saadant som, at han i et Lynglimt havde set, hvor lidt Forstand en Konseilspræsident behøvede at have. Der gik ikke mange Timer, før det ærede Medlem fra Ringkøbing blev nødt til at sige akkurat det samme, men det skete rigtig nok under et haardt Pres, det haarde Pres, som Debatten her i Salen lagde paa ham, saa han tilsidst ikke kunde slippe bort. Nu har det ærede Medlem fra Løvel ment det samme om den Udtalelse, der nu blev aftvungen den ærede Ordfører. Thi det

ærede Medlem begyndte med at ville viske ud.

Det ærede Medlem sagde, at Spørgsmaalet om de kongevalgte var jo et stort og vanskeligt Spørgsmaal, og konkluderede tilsidst deri, at det var et Spørgsmaal, man maatte se at komme udenom. Som Bøjgen sagde: udenom, saaledes sagde ogsaa det ærede Medlem fra Løvel: det skal ikke løses, man skal ikke gennem det, men se at komme udenom det. Han talte om, at man maatte se at komme til en Fredsopløsning, brugte atter der et Udtryk, som har været brugt nogle Gange under Debatten. Nu spørger jeg atter det ærede Medlem: Hvad er egentlig hans Mening med hans forblommede Udtryk om, at man skal se at naa til en Fredsopløsning? En Fredsopløsning af Landstinget i Modsætning til en Kampopløsning er en Opløsning, hvor det ikke for enhver Pris gælder om at skabe et nyt Flertal, men at faa det samme Flertal til at stadfæste, vedtage paa ny den een Gang vedtagne Grundlovsændring. Men jeg synes ikke, det i nogen Maade berører Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløselighed. Thi enten Landstingets Opløsning er en Fredsopløsning eller en Kampopløsning, bliver den Fremgangsmaade, der anvendes overfor de kongevalgte, et Præcedens af lige vidtrækkende Betydning. Hvis man opløser de kongevalgte, enten det er en Fredsopløsning eller en Kampopløsning, er der skabt Præcedens for, at de skulle opløses, saa har dermed Demokratiet til enhver Tid det Vaaben i sin Haand i en eventuel Kamp med Landstinget. Hvis der ikke bliver opløst, er der skabt Præcedens for, at der ikke skal opløses, og da har Demokratiet mistet dette Vaaben. Jeg forstaaer ikke, hvorledes det ærede Medlem kan komme udenom, og jeg vil gerne bede det ærede Medlem nøje forklare, hvorledes han har tænkt sig at komme udenom. Jeg kan kun tænke mig et af to: Enten opløses de kongevalgte, eller ogsaa opløses de ikke — noget tredje gives ikke for mig. Jeg spørger det ærede Medlem, om han kan tænke sig noget tredje. Han vilde udenom, han søgte aabenbart at tænke sig noget tredje. Det vilde da være rigtigt, at vi fik en nærmere Forklaring paa dette overmaade vigtige politiske Spørgsmaal.

Det ærede Medlem vilde gerne udenom, thi, sagde han, der er en hel Del Mennesker her i Landet, som vilde føle sig krænkede i deres Samvittighed, hvis man opløste de kongevalgte, og vilde finde,